

Hlídač státu, z.ú.

Velenovského 648, 251 64 Mnichovice
prostřednictvím datové schránky
(ID datové schránky: a9jia5t)

k rukám: [REDACTED]

V Brně, dne 7. 3. 2025
sp. zn. CHAPS-InfZ-1/2025

ROZHODNUTÍ

Společnost CHAPS spol. s r.o., IČO: 475 47 022, se sídlem Bráfova 1617/21, 616 00 Brno (dále též jen „naše společnost“ či „CHAPS“), jako povinný subjekt podle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „informační zákon“ anebo „InfZ“), rozhodla v souladu s § 15 odst. 1 InfZ ve spojení s § 2b odst. 1, § 8a a § 9 odst. 1 InfZ o žádosti organizace Hlídač státu, z.ú., IČO: 059 65 527, se sídlem Velenovského 648, 251 64 Mnichovice (dále jen „žadatel“ či „organizace Hlídač státu“), ze dne 19. 2. 2025 následovně:

Žádost o informace se podle § 15 odst. 1 InfZ odmítá.

Odůvodnění:

1. Žadostí doručenou naší společností dne 20. 2. 2025 organizace Hlídač státu s výslovným odkazem na informační zákon požádala o poskytnutí informací ohledně vyplacených příjmů ze závislé činnosti, odměn a jiných příjmů a benefitů včetně naturálních požitků řídicích pracovníků CHAPS za kalendářní rok 2024 – vše v hrubé výši (před zdaněním), včetně zdůvodnění event. vyplacených mimořádných odměn a počtu odpracovaných měsíců (dále jen „žádost“).
2. Organizace Hlídač státu Žádost odůvodnila odkazem na § 8c InfZ s tím, že informace budou zveřejněny na webovém portálu www.platyuredniku.hlidacstatu.cz. Dále žadatel v Žádosti konstatoval, že veřejně dostupné informace o platech nejvyšších představitelů státních či státem zřízených institucí a podniků zlepšují transparentnost veřejné správy v České republice. Akcentoval též svou pozici, kdy plní poslání dozoru veřejnosti ve věci veřejného zájmu (vynakládání veřejných prostředků na platy a odměny státních zaměstnanců), (plní funkci tzv. „společenského hlídacího psa“), neboť požadované informace nejsou pravidelně zveřejňovány v České republice žádným jiným subjektem. Uvedl také, že v souladu s principem proporcionality zájem na poskytnutí požadovaných informací – nadto omezených toliko na vrcholný management, tj. veřejný zájem, převažuje i nad ochranou osobních údajů.
3. Vycházejíc z dále popsanych úvah naše společnost s odkazem na § 15 odst. 1 InfZ z důvodu podle § 9 odst. 1 InfZ a ve spojení s § 2b odst. 1 InfZ a § 8a InfZ Žádost odmítla.
4. Úvodem odůvodnění svého rozhodnutí naše společnost považuje za případné uvést, že na její postavení jako povinného subjektu podle informačního zákona bylo usouzeno výkladem neurčitého právního pojmu „veřejná instituce“ – provedeným správním soudem. Stěžejní úvaha, na základě které správní soud vystavěl závěr o takovém postavení CHAPS, je přitom založena na charakteru – stávajícího – ultimativního vlastníka naší společnosti s tím, že naše společnost vykonává v rámci koncernové struktury množství činností pro společnost České dráhy, a.s., mateřskou společnost ČD - Informační Systémy, a.s. a další propojené osoby, kdy těmito činnostmi sleduje nutně i zájem skupiny – společnost České dráhy, a.s. plní veřejný účel (zajištění železniční dopravy). Naše společnost tyto úvahy správního soudu, i v kontextu stávající judikaturní tendence Nejvyššího správního soudu ve vztahu k výkladu

pojmu „veřejná instituce“ akceptovala. Je však současně přesvědčena o tom, že ani toto postavení naší společnosti ničeho nemůže změnit na její povaze a jejím postavení na trhu a konečně ani na povinnosti vedení společnosti řídit CHAPS s péčí řádného hospodáře a maximálně chránit její zájmy.

5. Přestože tedy naše společnost má postavení povinného subjektu podle informačního zákona, zůstává podnikatelským subjektem, který se účastní hospodářské soutěže jako ostatní soutěžitelé. Naše společnost se zabývá vývojem IT aplikací a systémů, jejich údržbou a provozem. Zaměřuje se na komplexní softwarová řešení zejména pro oblast hromadné osobní dopravy, a to jak na železnici, tak na silnici. Své produkty a služby naše společnost poskytuje skupině ČD, ale i externím zákazníkům. Příímým konkurentem CHAPS je prakticky jakýkoliv subjekt zabývající se vývojem software anebo IT aplikací. Je tak v naprosto pochopitelném zájmu CHAPS, aby konkurenti na trhu disponovali (mj.) ve vztahu k některým ekonomickým oblastem pouze takovými informacemi, které vycházejí z informací zveřejňovaných v rámci výroční zprávy společnosti, resp. veřejně, a aby naopak nedisponovali ekonomickými informacemi, které tvoří obchodní tajemství naší společnosti.
6. Podstatou existence a fungování CHAPS jako obchodní korporace (nyní) podle zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), je podnikání, jehož prvořadým účelem je dosahování zisku. Naše společnost nevykonává veřejnou moc, není skutečným orgánem veřejné moci. Resp. ačkoliv naší společnosti bylo v rámci procesu vyřizování žádostí podle informačního zákona svěřeno oprávnění autoritativně rozhodovat o právech a povinnostech žadatelů – fyzických osob a právnických osob – v oblasti obdobné veřejné správě, zůstává tato vůči žadatelům v rovném postavení, ne-li až v nerovném postavení, když vůči svým konkurentům (soukromoprávním subjektům bez majetkové účasti státu anebo územně samosprávného celku) nemá možnost využít informačního práva. O to více musejí být plně zachovány možnosti naší společnosti chránit informace, které mohou být v konkurenčním boji využity, popř. až zneužity. Navíc zákonodárce nástroje pro to založil, a to i přímo v informačním zákoně (§ 2b odst. 1, § 8a, § 9 odst. 1). Ani přisouzení postavení naší společnosti coby povinného subjektu ve smyslu informačního zákona současně bezpochyby nemění prvořadý smysl práva na informace realizovaného skrze informační zákon – totiž zajištění kontroly vynakládání veřejných prostředků a hospodaření s veřejným majetkem. Naše společnost nicméně s veřejným majetkem ani s veřejnými prostředky nehospodáří. Svůj provoz a výkon své činnosti financuje výlučně ze svého zisku, který produkuje vlastní podnikatelskou činností.
7. V reakci na primární argument organizace Hlídač státu, jímž podporuje důvodnost Žádosti, naše společnost konstatuje, že na ni § 8c InfZ vůbec nedopadá. Základní predikcí pro aplikaci jmenovaného zákonného ustanovení totiž je, že se jedná o příjemce veřejných prostředků. Naše společnost, jak je uvedeno již shora, nicméně svým řídicím (a ani jiným) pracovníkům neposkytuje žádné veřejné prostředky, neboť s žádnými takovými prostředky nehospodáří.
8. Informační zákon sám přitom definici pojmu „veřejné prostředky“ neobsahuje. Jednoznačnou, resp. autonomní definici v tomto směru pro oblast informačního práva nedává ani dosavadní soudní praxe, přestože k dané otázce existuje celá řada rozhodnutí. Aktuálně¹ jedinou legální definici veřejných prostředků, obsaženou v zákoně č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, prostředky naší společnosti nenaplnují. Zároveň vycházíme ze soudní praxe. Již v nálezu ve věci sp. zn. I. ÚS 260/06 (*Letiště Praha*), na který žadatel taktéž poukazuje, Ústavní soud (mj.) akcentoval soukromoprávní charakter obchodních společností s majetkovou účastí státu a oddělenost jejich majetku od majetku státu. V uvedené úvaze Ústavní soud pokračoval i v nálezu ve věci sp. zn. IV. ÚS 1146/16 (*ČEZ*), v němž se sice výslovně nevyjádřil, zda posuzovaná společnost s veřejnými prostředky nakládá, nicméně znovu jasně formuloval odlišnou a samostatnou povahu obchodní korporace od jejího zakladatele. V kontextu s touto judikaturní tendencí je podle naší společnosti, jak bylo ostatně uvedeno již výše, podstatné, že prostředky, ze kterých financuje svou činnost a svůj provoz, generuje vlastní soukromoprávní činností – podnikatelskou činností na trhu a o veřejné prostředky se tak nejedná.

¹ Pojem „veřejné prostředky“ byl dříve definován i v zákoně č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře.

9. Pro vyhovění Žádosti nebyly splněny ani soudní judikaturou formulované požadavky týkající se testu, zda požadované informace jsou vyžadovány ve veřejném zájmu. Naše společnost provedla test proporcionality z hlediska kritérií vymezených Ústavním soudem v nálezu ve věci sp. zn. IV. ÚS 1378/16 (*platový nález*) a naplnění definovaných předpokladů neshledala.
10. Předně je přitom potřeba v tomto směru zopakovat, že naše společnost je jedním ze soutěžitelů na relevantním trhu a informace o odměňování řídicích pracovníků naší společnosti žádným způsobem nemohou přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu a stejně tak se samotné informace veřejného zájmu ani nijak netýkají. Naše společnost podniká tak, aby dosáhla co nejlepšího podnikatelského výsledku a obstála v konkurenci, resp. tuto i překonala.
11. Právě postavení naší společnosti na trhu vede k závěru o nezbytnosti upřednostnit – nad právem na informace garantovaným čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod – právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost podle čl. 26 odst. 1 téže Listiny. Neexistuje legitimní důvod, pro který by naše společnost měla konkurenci poskytovat informace o výši personálních nákladů. V kontextu poměrování základních práv se i ve spojení se závěry prezentovanými Ústavním soudem v platovém nálezu jeví podle našeho názoru vhodným také doplnit, že Listina základních práv a svobod – v čl. 10 – zaručuje rovněž právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého života, právo na ochranu před neoprávněným zveřejňováním osobních údajů a právo na respektování soukromého života. Byť sice Žádost nesměřuje adresně vůči konkrétním pracovníkům naší společnosti, v konečném důsledku bezpochyby na konkrétní osoby cílí, neboť tyto budou s ohledem na své členství v orgánu CHAPS anebo pozici jednoduše dohledatelné. Tímto by došlo k hrubému zásahu do jejich soukromí. Požadované informace tudíž právě pro možnost jejich ztotožnění s konkrétními pracovníky jsou současně osobními údaji a CHAPS má zákonnou povinnost k jejich ochraně.
12. Konečně považujeme za případné doplnit, že Ústavní soud své závěry v platovém nálezu formuloval v souvislosti s hodnocením opodstatněnosti zpřístupnění informací o odměňování osob ve veřejném sektoru, přesto limity definoval (a znovu tak akcentoval, že právo na informace není neomezené, a to ani ve veřejném zájmu). O to více by měly být uplatněny ve vztahu k subjektům soukromého práva, kterým je bezpochyby i naše společnost. Onen veřejný zájem zároveň představuje zájem většího počtu osob, resp. celospolečenský zájem přesahující zájem jednotlivce. V případě informací týkajících se soukromé podnikající právnické osoby takový zájem naplněn být nemůže, resp. neexistuje. Žádostí požadované informace by svědčily výlučně ve prospěch a zvýhodnění konkurentů naší společnosti.
13. Podobný přístup jako naše společnost evidentně zaujmají rovněž jiné subjekty soukromého práva (byť s majetkovou účastí státu či územně samosprávného celku), když na žadatelem v Žádosti odkazovaném webovém portálu – s příhodným (odpovídajícím) názvem: www.platyuredniku.hlidacstatu.cz – jsou prakticky dohledatelné příjmy výlučně pracovníků orgánů veřejné moci (Kancelář prezidenta republiky, Poslanecká sněmovna, Senát, nejvyšší orgány justice) a dalších státem zřízených institucí jako jsou veřejné výzkumné instituce, obecně prospěšné společnosti anebo státní podniky.
14. Definičními znaky obchodního tajemství ve smyslu § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, jsou tyto – konkurenční významnost, určitelnost, ocenitelnost, v obchodních kruzích běžná nedostupnost, souvislost s obchodním závodem a zajišťování jeho utajení. Naše společnost za své obchodní tajemství shledává rovněž informace o odměňování svého managementu.
15. Naplnění citovaných zákonných znaků obchodního tajemství naše společnost přitom spatřuje zejména v existenci konkurenčního prostředí, ve kterém se pohybuje. Požadované informace jsou na trhu zneužitelné a mohly by ostatním soutěžitelům poskytnout neoprávněnou konkurenční výhodu. Hodnota požadovaných informací by jejich zveřejněním minimálně klesla. Nelze vyloučit také vznik nevratné újmy. Výše odměn představitelů CHAPS jsou (v určitém směru) i součástí kalkulací pro nabídky zákazníkům. Zveřejnění požadovaných informací by mohlo být v rámci konkurence zneužito i k získání, resp. „přetáhnutí“ odborníků naší společnosti. Současně řada manažerů, s nimiž (míněno typově) naše společnost spolupracuje, nebude ochotna vstupovat do smluvních vztahů se subjektem,

který je povinen zveřejňovat výši jejich odměny anebo dalších benefitů. Diskriminace obchodních společností, které jsou považovány za povinný subjekt, resp. byly za takový subjekt označeny na základě výkladu neurčitého právního pojmu „veřejná instituce“, spočívající nejen v omezení okruhu výběru vysoce postavených manažerů s letitými profesními zkušenostmi, kteří by byli ochotni tolerovat podmínku ztráty soukromí v podobě zveřejnění příjmu, nýbrž i ve vzrůstu nákladů spočívajících v kompenzaci navýšení finančních požadavků ze strany potenciálních uchazečů za toto znevýhodnění, popř. rovněž tak stávajících pracovníků v souvislosti s očekávatelným požadavkem na dorovnání se svým kolegům, rozhodně nemohla být zákonodárcem zamýšlena. Naše společnost zároveň požadované informace utahuje a má značný zájem na jejich odpovídající ochraně – směrem dovnitř společnosti k tomu slouží systém vnitřních opatření souvisejících např. s omezením přístupu k těmto informacím či jejich technickým zabezpečením, směrem ven ze společnosti k tomu pak slouží především smluvní povinnost mlčenlivosti. Zájem na ochraně požadovaných informací naše společnost přitom zaujímá nejen vůči svým konkurentům, nýbrž rovněž vůči jakýmkoliv jiným osobám a subjektům, které by mohly konkurentům naší společnosti tyto informace sdělit nebo jinak zpřístupnit. Koneckonců, již to, že organizace Hlídač státu o předmětné informace usiluje, dokladuje to, že nejsou veřejně dostupné, natož běžně. Požadované informace jsou zároveň identifikovatelné, jednoznačně mají určitelnou peněžní hodnotu a souvisí přímo s obchodním závodem naší společnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podle § 16 odst. 1 InfZ podat odvolání, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení. Odvolání se podává k Úřadu pro ochranu osobních údajů, se sídlem Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7, prostřednictvím CHAPS.

za společnost CHAPS spol. s r.o.

Ing. Tomáš Dvořák, jednatel

Mgr. Lukasz Sebastian Krynski, jednatel